

Торгівля у січні 2019 року

З початку 2019 р. антилідером сегменту внутрішньої торгівлі була **оптова торгівля (скорочення на 4,8% (р/р) на тлі високої статистичної бази порівняння січня 2018р. («плюс» 13%) з негативним внеском до загального показника торгівлі на рівні 3,2 в.п.)** внаслідок зниження попиту на торговельні послуги з боку окремих підприємств переробної промисловості. Водночас збільшення попиту з боку домогосподарств в умовах подальшого зростання державних соціальних гарантій, реальної заробітної плати на тлі уповільнення цінової динаміки на внутрішньому ринку сприяли **зростанню обороту роздрібно торгівлі - на 6,3% (9,6% у січні 2018р. з позитивним внеском 2,2 в.п. у січні 2019р.)**.

Як результат, у січні 2019р. відбулося зниження обсягів випуску ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» на 1,0¹% (р/р) [±0,1 в.п.] (11,8% у січні 2018р.).

У І кв. 2019 р. очікується на покращення динаміки обсягів випуску ВЕД «Торгівля», що буде підтримано, в першу чергу, підвищенням виробничої активності у переробній промисловості, а також продовженням збільшення соціальних гарантій (пенсій).

“у січні 2019р. у ВЕД “Торгівля” відбулося зниження обсягів випуску”

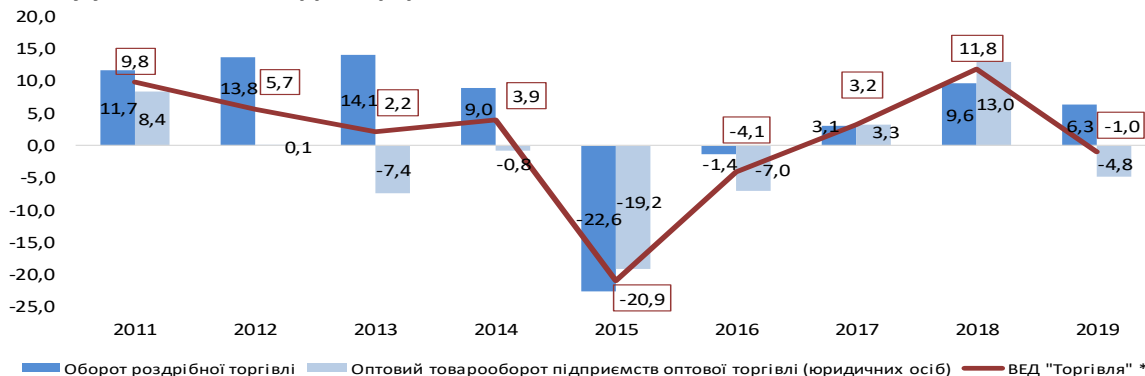
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	1м 2018р.	2018р.	1 м 2019р.	внесок, в. п. (1 м 2019р.)*	структура, % (1 м 2018р.)*
Випуск ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів”*	11,8	4,1	-1,0	-	100
Оптовий оборот підприємств	13,0	3,3	-4,8	-3,2	65,9
Оборот роздрібно торгівлі	9,6	6,1	6,3	2,2	34,1

Джерело. Держстат

* - розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Рис. 1. Зміна оптового товарообороту, обороту роздрібно торгівлі та ВЕД «Торгівля» в цілому у січні 2011-2019рр., % р/р

* - розрахунок Мінекономрозвитку на базі даних Держстату

Джерело. Держстат

Основними чинниками, що впливали на динаміку обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах підвищення рівня оплати праці на тлі чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 4173 грн. з 01.01.2019 порівняно з 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення перерахунку пенсій з 01.12.2018 (за даними Пенсійного фонду станом на 01.01.2019 середній розмір пенсійної виплати становив 2645,66 грн. порівняно з 2479,95 грн. станом на 01.01.2018); Довідково. У 2018р. (п/п) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 24,8% до 8865 грн., реальної – на 12,5%.

(2) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у січні 2019 р. споживчі ціни зросли на 1%, а порівняно з січнем 2018 р. – на 9,2%, у січні 2018р. порівняно з січнем 2017р. – на 14,1%);

(3) позитивна динаміка споживчого кредитування та кредитування підприємств

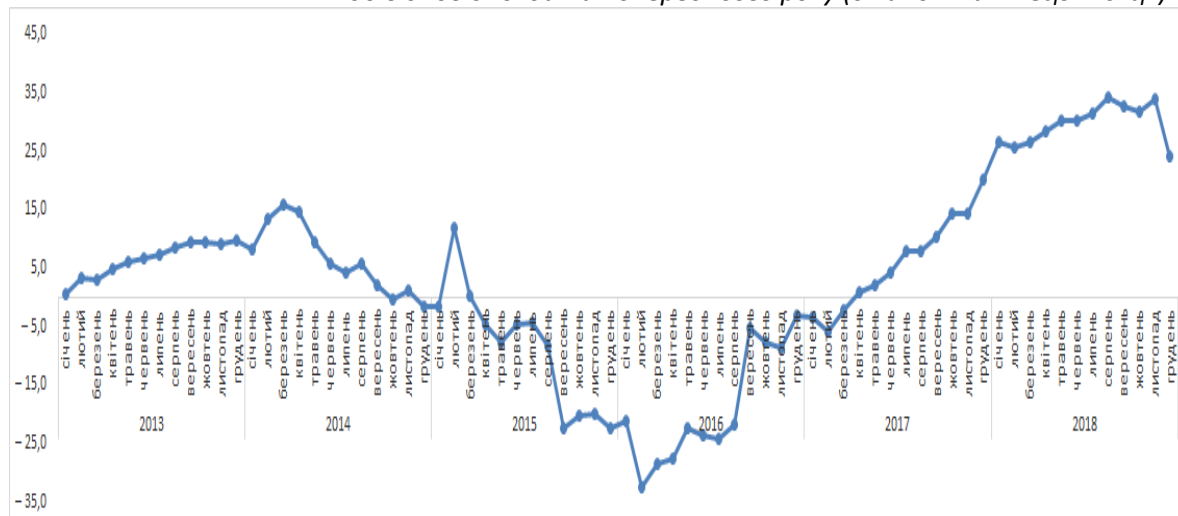
«зростання роздрібно торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної заробітної плати»

«у січні 2019р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі оптової торгівлі становив «мінус» 3,2 в.п. (із часткою в структурі – 64,7%), роздрібно торгівлі - «плюс» 2,2 в.п. (35,3% відповідно)»

¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

роздрібної та оптової торгівлі (станом на кінець грудня 2018р. порівняно з аналогічною датою 2017р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 24,2%, обсяг кредитів наданих підприємствам роздрібної торгівлі - на 0,6%, підприємствам оптової торгівлі – на 7,8% відповідно);

Рис. 2. Динаміка обсягу споживчих кредитів, зміна у % до відповідної дати попереднього року (станом на кінець місяця)

«протягом 2018 р. переважно спостерігалось зростання споживчих кредитів та обсягів кредитування підприємств сфери торгівлі»

Джерело. НБУ, розрахунки Мінекономрозвитку.

(4) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 29% за 9 міс. 2018 р. (п/п) до 8,4 млрд. дол. США. (у I кв. 2018 р. зростання на 55,3% до 2,7 млрд. дол. США, у II кв. 2018 р. – на 25,1% до 2,79 млрд. дол. США, у III кв. 2018 р. – на 14% до 2,84 млрд. дол. США.)).

Стримуючі:

(1) низький попит на послуги оптової торгівлі з боку більшості промислових виробників, зокрема споживчих товарів тривалого використання (виробництво зменшилося 13,8% порівняно з «плюс» 22,3% у січні 2018р.), товарів проміжного споживання («мінус» 10,3% порівняно з «плюс» 11,9% у січні 2018р.) та споживчих товарів короткострокового використання («мінус» 2,1% порівняно з «плюс» 4,5% відповідно);

(2) висока статистична база порівняння (зростання у січні 2018р. (р/р) у оптовій торгівлі становило 13%, у роздрібній – 9,6% відповідно);

(3) зниження індикатора ділової впевненості в роздрібній торгівлі (за даними Держстату у I кв. 2019р. зазначений індикатор склав 3 п., що на 2,3 в.п. нижче ніж у I кв. 2018р.).

Регіональний розріз. У січні 2019 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібної торгівлі. Вплив результатів роботи підприємств роздрібної торгівлі у Донецькій та Луганській обл. на загальну динаміку показника на рівні “плюс” 0,3 в.п. (Донецька обл. – “плюс” 0,26 в.п., Луганська обл. – “плюс” 0,04 в.п.).

«у січні 2019 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглось зростання обороту роздрібної торгівлі»

Табл. 2. Обороти роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % р/р

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання			
	Січень 2019р.	частка у структурі, січень 2019р.	внески, в. п.		2019р.	частка у структурі, січень 2019р.	внески, в. п.
Київська	11,3	7,0	0,7	Чернігівська	1,3	1,9	0,02
Івано-Франківська	10,3	2,4	0,2	Кіровоградська	1,6	1,8	0,03
Донецька	9,8	3,2	0,3	Волинська	2,0	1,8	0,04
Закарпатська	8,7	2,5	0,2	Сумська	3,6	2,1	0,07
Вінницька	8,6	2,8	0,2	Миколаївська	4,2	2,4	0,1

Джерело. Держстат

«у I кв. 2019 р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме попит з боку домогосподарств та поступове покращення, порівняно з січнем, ситуації у виробничому секторі»

Очікування. У I кв. 2019р. очікується на покращення динаміки ВЕД «Торгівля» за рахунок активізації виробничої діяльності у переробній промисловості та частково будівництва (оптова торгівля), а також з боку домогосподарств – подальше зростання купівельної спроможності (роздрібна торгівля).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій.